

**Ενδεικτικό θέμα εξέτασης για τις εισαγωγικές εξετάσεις στα Πρότυπα Γυμνάσια
στην Ελληνική Γλώσσα, 2016**

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Ο Φελίπε γράφει στο ημερολόγιό του για την πρώτη μέρα στο σχολείο.
Δευτέρα 11 Σεπτεμβρίου, 10 το βράδυ, στο σπίτι μου.

Θεέ μου, τι μέρα ήταν και αυτή; Δε νιώθω καθόλου καλά. Είμαι σίγουρα άρρωστος!
Πρέπει να έχει ανέβει στα ύψη ο πυρετός!

Είχε δίκιο, λοιπόν, η Μαφάλντα. Το σχολείο δεν είναι απλό μαρτύριο, όπως πίστευα, είναι βασανιστήριο. Ένα βασανιστήριο που ξεκινά από νωρίς το πρωί και τελειώνει αργά το βράδυ, λίγο πριν κοιμηθώ. Αν και φοβάμαι πως ούτε και στον ύπνο μου θα σταματήσει. Φοβάμαι πως θα ξυπνήσω με φρικτούς εφιάλτες!

Αν συνεχιστεί αυτή η κατάσταση θα τρελαθώ! Σίγουρα δεν μπορεί να αντέξει έτσι ο άνθρωπος! Δεν μπορεί από τις 8.30 το πρωί να παρακολουθεί κάποιους που μιλάνε συνεχώς, που λένε-λένε για διάφορα, που δεν τα καταλαβαίνεις κιόλας! Και να σ' άφηναν στην ησυχία σου δε θα πείραζε και τόσο πολύ. Έλα, όμως, που συνεχώς σε ταράζουν. Συνεχώς σε ρωτούν: «Το κατάλαβες αυτό Φελίπε;», «Φελίπε είσαι εδώ;», «Ποιο καλό παιδάκι θα μας πει το...», «Τώρα γράψτε...», «Διαβάστε το κομμάτι αυτό και πείτε μου...».

Και επίσης όλοι τους, Θεέ μου, τελειώνουν με τον ίδιο φρικτό τρόπο: «Λοιπόν, παιδιά μου για την επόμενη φορά... πότε έχουμε μάθημα; Αα, αύριο. Ωραία. Θα κάνετε στο σπίτι σας αυτές τις ασκήσεις και θα διαβάσετε επίσης από εκεί ως εκεί.». Το «ωραία» δεν μπορώ να καταλάβω! Αν και γι' αυτούς γιατί να μην είναι ωραία! Αυτοί θα γυρίσουν κατάκοποι στο σπίτι; Και θα φάνε στα γρήγορα για να προλάβουν να ανοίξουν αμέσως τα βιβλία να διαβάσουν και να γράψουν για να είναι έτοιμοι την επόμενη μέρα; Όχι, βέβαια! Εμείς πρέπει να το κάνουμε αυτό! Και αυτό είναι τελικά που μας κουράζει τόσο πολύ.

Δεν μπορώ όμως άλλο!. Κουράστηκα από την πρώτη κιόλας μέρα. Θα αρρωστήσω άσχημα, δε θα αντέξω! Ας με βοηθήσει κάποιος...

(Κείμενο από διαδικτυακή πηγή)

Δραστηριότητα 1

1. Να χαρακτηρίσετε με την ένδειξη Σωστό –Λάθος τις προτάσεις που ακολουθούν και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με μία φράση μέσα από το κείμενο. (10 μονάδες)

A. Ο Φελίπε γράφει γράμμα στη φίλη του Μαφάλντα.

B. Ο Φελίπε βλέπει εφιάλτες το βράδυ.

Γ. Ο Φελίπε δεν καταλαβαίνει αυτά που του λένε στο σχολείο.

Δ..Ο Φελίπε νιώθει κούραση, γιατί τελειώνει η σχολική χρονιά.

Ε. Οι δάσκαλοι είναι αδιάφοροι απέναντι στον Φελίπε.

Δραστηριότητα 2

Τι είναι αυτό που κουράζει περισσότερο απ' όλα τον Φελίπε στην καθημερινότητά του σε σχέση με το σχολείο; (μονάδες 5)

Δραστηριότητα 3

Να αντικαταστήσεις καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις με μία άλλη λέξη, ώστε να μην αλλάξει το νόημά των φράσεων. (μονάδες 5)

φρικτούς .....
κατάκοποι .....
συνεχώς.....
στα γρήγορα.....
κουράζει.....

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Τα μνημεία του κόσμου, η «κληρονομιά» μας

Η Υβόννη ζητά πληροφορίες από την μαμά, που είναι αρχαιολόγος, για την UNESCO.

Μαμά: Οι δραστηριότητες της UNESCO είναι πολλές και σημαντικές. Μεταξύ αυτών η παγκόσμια ειρήνη, αλλά και η διεθνής συνεργασία για την εκπαίδευση και τον πολιτισμό. Ιδιαίτερα δραστηριοποιείται σε προγράμματα για νέους και την Παγκόσμια Πολιτιστική Κληρονομιά (ΠΠΚ).

Υβόννη: Τι είναι αυτή η ΠΠΚ;

Μαμά: Η φυσική και πολιτιστική κληρονομιά του κόσμου μας. Η φυσική περιλαμβάνει περιοχές μεγάλης αξίας, π.χ. δάση της Κίνας όπου ζουν τα πάντα. Η

πολιτιστική κληρονομιά αφορά μνημεία, κτίρια, πολιτισμούς, καλλιτεχνικά έργα μεγάλης ομορφιάς και παγκόσμιας αξίας. Για παράδειγμα, ο Παρθενώνας.

Υθόννη: Και ποιος κρίνει τι αποτελεί «κληρονομιά» για όλο τον κόσμο ώστε να συμπεριληφθεί στη λίστα της UNESCO;

Μαμά: Τα κράτη-μέλη της UNESCO υποβάλλουν προτάσεις ώστε μνημεία τους να συμπεριληφθούν στη λίστα της. Αυτό σημαίνει ότι την ευθύνη της συντήρησής τους την αναλαμβάνει κυρίως η UNESCO. Επίσης, υπάρχει και ένας άλλος κατάλογος της UNESCO για τα μνημεία που κινδυνεύουν από καταστροφές, π.χ. την Σπηλιά της Γέννησης του Χριστού, όπου διαπιστώθηκαν διαβρώσεις και καταστροφή μωσαϊκών.

Υθόννη: Σε περίπτωση πολέμου ή φυσικών καταστροφών τι γίνεται;

Μαμά: Τα μνημεία και τα μουσεία θεωρούνται ουδέτεροι χώροι. Οι βλάβες στα πολιτιστικά αγαθά ενός κράτους θεωρούνται βλάβες της ανθρωπότητας και περιλαμβάνονται στα εγκλήματα πολέμου. Δυστυχώς, τα μέτρα προστασίας της ΠΠΚ σε περιόδους πολέμου δεν έχουν αποδειχτεί αποτελεσματικά, όπως φάνηκε στις πρόσφατες συγκρούσεις στη Συρία, στο Ιράκ, στο Ιράν και αλλού. Έτσι συνέβησαν η καταστροφή των αρχαιοτήτων στο Ιράκ, οι βανδαλισμοί και η κλοπή 32.000 αρχαιοτήτων από το Μουσείο της Βαγδάτης, από τις οποίες βρέθηκαν περίπου οι 7.000.

περ. Έρευνητές' 8-5-2016, (διασκευή)

Δραστηριότητα 1

1. Να χαρακτηρίσετε σύμφωνα με το κείμενο τις ακόλουθες προτάσεις ως σωστές (Σ) ή λανθασμένες (Λ) : (4 μονάδες)
  - α. Η UNESCO δεν δραστηριοποιείται αποκλειστικά σε θέματα πολιτισμού.
  - β. Η UNESCO στις περισσότερες περιπτώσεις καταφέρνει να διαφυλάξει τα μνημεία από καταστροφές εξαιτίας του πολέμου.
  - γ. Η UNESCO είναι αποκλειστικά υπεύθυνη για την συντήρηση των μουσείων που περιλαμβάνονται στις λίστες της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς.
  - δ. Το μεγαλύτερο μέρος των αρχαιοτήτων που κλάπηκαν από το μουσείο της Βαγδάτης βρέθηκαν και επέστρεψαν στο μουσείο.

Δραστηριότητα 2

Τα εικονιζόμενα ανήκουν στα προστατευόμενα μνημεία της UNESCO. Να τα κατατάξετε σε μνημεία φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. (4 μονάδες)

A.

B.

Γ.

Δ.

Μνημεία φυσικής κληρονομιάς	Μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς

Δραστηριότητα 3

Να αντικαταστήσετε τις υπογραμμισμένες λέξεις με συνώνυμες λέξεις ή φράσεις, χωρίς να αλλάζει το νόημα του κειμένου: (4 μονάδες)

- α. Η διεθνής συνεργασία για την εκπαίδευση και τον πολιτισμό.
- β. Στη σπηλιά της γέννησης του Χριστού διαπιστώθηκαν διαβρώσεις στα μωσαϊκά.
- γ. Έτσι συνέβησαν οι βανδαλισμοί και η κλοπή 32.000 αρχαιοτήτων από το Μουσείο της Βαγδάτης,
- δ. Η UNESCO δραστηριοποιείται σε προγράμματα για νέους.

Δραστηριότητα 4

Να ξαναγράψετε τα ακόλουθα ξεκινώντας με τις λέξεις που σας δίνονται: (4 μονάδες)

α. Την ευθύνη αναλαμβάνει	Η ευθύνη .....
β. Βρέθηκαν οι 7.000 αρχαιότητες	Τις 7.000 αρχαιότητες .....
γ. Βλάβες της ανθρωπότητας	Η ανθρωπότητα .....
δ. Καταστροφή αρχαιοτήτων	Οι αρχαιότητες .....

Δραστηριότητα 5

Συμπληρώστε τις ακόλουθες φράσεις με βάση τις πληροφορίες του κειμένου δηλώνοντας ό,τι σας ζητείται στην παρένθεση. (4 μονάδες)

α. Οι βλάβες στα πολιτιστικά αγαθά θεωρούνται εγκλήματα πολέμου, ... (αιτία)

β. Η UNESCO σε περιόδους πολέμου δεν αναλαμβάνει τόσο αποτελεσματικά μέτρα,..... (αποτέλεσμα)

γ. Ο Παρθενώνας περιλαμβάνεται στην λίστα της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς, ... (αιτία)

δ. Ένα μνημείο μπορεί να ενταχθεί στην λίστα της Παγκόσμιας Πολιτιστικής κληρονομιάς, ...(όρος, προϋπόθεση)

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Δραστηριότητα 1 (Παραγωγή λόγου)

Στην προσωπική σου ιστοσελίδα αποφάσισες να αναρτήσεις το παραπάνω σκίτσο/ γελοιογραφία με σκοπό να προβληματίσεις τους διαδικτυακούς σου φίλους για τις πολλές ώρες που αφιερώνουν τα παιδιά στην τηλεόραση. Γράψε ένα σύντομο κείμενο που θα το συνοδεύει. (80-100 λέξεις) (20 μονάδες)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Για το κείμενο 1

1. Α: Λάθος «Ο Φελίπε γράφει στο ημερολόγιό του για την πρώτη μέρα στο σχολείο»
Β: Λάθος «Φοβάμαι πως θα ξυπνήσω με φρικτούς εφιάλτες!»
Γ: Σωστό «Δεν μπορεί από τις 8.30 το πρωί να παρακολουθεί κάποιους που μιλάνε συνεχώς, που λένε-λένε για διάφορα, που δεν τα καταλαβαίνεις κιόλας!»
Δ: Λάθος «Κουράστηκα από την πρώτη κιόλας μέρα»
Ε: Λάθος «Και να σ' άφηναν στην ησυχία σου δε θα πείραζε και τόσο πολύ. Έλα, όμως, που συνεχώς σε ταράζουν.» Ή « Συνεχώς σε ρωτούν: «Το κατάλαβες αυτό Φελίπε;», «Φελίπε είσαι εδώ;»,
2. Το ωράριο, η δυσκολία των μαθημάτων, οι συνεχείς ερωτήσεις των δασκάλων, οι πολλές εργασίες για το σπίτι, η πίεση χρόνου για να τα προλάβει όλα.
3. φρικτούς: απαίσιους, τρομακτικούς
Κατάκοποι: κουρασμένοι
Συνεχώς: διαρκώς
στα γρήγορα: βιαστικά
κουράζει: εξαντλεί

Για το κείμενο 2

1. α. σωστό, β. λάθος, γ. λάθος, δ. λάθος.
2. Μνημεία φυσικής κληρονομιάς: Α, Γ Μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς Β, Δ.
- 3 α. παγκόσμια β. αλλοιώσεις γ. καταστροφές δ. ενεργοποιείται
4. α. Η ευθύνη αναλαμβάνεται, β. Τις 7.000 αρχαιότητες βρήκαν γ. Η ανθρωπότητα βλάπτεται δ. Οι αρχαιότητες καταστρέφονται.
5. (οι απαντήσεις είναι ενδεικτικές)
α. επειδή τα μουσεία και τα μνημεία θεωρούνται ελεύθεροι χώροι.
β. ώστε να μην καταστρέφονται τα μνημεία και τα εκθέματα των μουσείων.
γ. αφού είναι έργο μεγάλης καλλιτεχνικής αξίας και ομορφιάς.
δ. εφόσον τα κράτη-μέλη υποβάλουν αίτηση στην UNESCO/ αν αποτελούν τμήμα της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου τους

Για το κείμενο 3

Κριτήρια αξιολόγησης της παραγωγής κειμένου

	8	7-6	5-4	3-2	1
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	Ο μαθητής έχει κατανοήσει πολύ καλά το μήνυμα της εικόνας και έχει αναπτύξει με πληρότητα και πολλές λεπτομέρειες τη δική του σκέψη.	Ο μαθητής έχει κατανοήσει πολύ καλά το μήνυμα της εικόνας και έχει αναπτύξει καλά και με επαρκείς λεπτομέρειες τη δική του σκέψη.	Ο μαθητής έχει κατανοήσει επαρκώς το μήνυμα της εικόνας και έχει αναπτύξει στοιχειωδώς τη δική του σκέψη.	Ο μαθητής έχει κατανοήσει επαρκώς το μήνυμα της εικόνας και έχει αναπτύξει με πολλές ελλείψεις τη δική του σκέψη.	Ο μαθητής έχει κατανοήσει ελάχιστα και ανεπαρκώς το μήνυμα της εικόνας και έχει αναπτύξει με πολλές ελλείψεις τη δική του σκέψη.
	6	5	4	3-2	1
ΔΟΜΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ	Το κείμενο έχει άριστη δομή και οι παράγραφοι διαθέτουν συνεκτικότητα και σε ισορροπία όλα τα συστατικά μέρη (θεματική περίοδο, λεπτομέρειες, πρόταση κατακλείδα).	Το κείμενο έχει πολύ καλή δομή και οι παράγραφοι διαθέτουν συνεκτικότητα και όλα τα συστατικά μέρη (θεματική περίοδο, λεπτομέρειες, πρόταση κατακλείδα).	Το κείμενο έχει καλή δομή και οι παράγραφοι διαθέτουν κάποια από τα συστατικά μέρη. Η συνεκτικότητα επαρκής.	Το κείμενο παρουσιάζει κενά στην οργάνωση της δομής και οι παράγραφοι δε διαθέτουν σε ισορροπία τα συστατικά μέρη. Προβληματική συνεκτικότητα.	Το κείμενο στερείται οργανωμένης δομής και οι παράγραφοι δε διαθέτουν τα συστατικά τους μέρη ούτε συνεκτικότητα.
	6	5	4	2	1
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ/ ΕΚΦΡΑΣΗ/ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ	Δεν υπάρχουν γραμματικά και ορθογραφικά λάθη. Η έκφραση είναι σωστή και το λεξιλόγιο πλούσιο. Ύφος κατάλληλο	Υπάρχουν λίγα γραμματικά ή/και ορθογραφικά λάθη. Η έκφραση είναι ικανοποιητική και το λεξιλόγιο πολύ καλό. Ύφος κατάλληλο.	Υπάρχουν αρκετά γραμματικά ή/και ορθογραφικά λάθη. Η έκφραση είναι ικανοποιητική και το λεξιλόγιο είναι καλό. Ύφος κατάλληλο	Υπάρχουν πολλά γραμματικά ή/και ορθογραφικά λάθη. Η έκφραση παρουσιάζει ασάφειες και το λεξιλόγιο είναι φτωχό. Ύφος αποδεκτό.	Το κείμενο είναι δυσνόητο, γεμάτο ορθογραφικά και εκφραστικά λάθη. Ακατάλληλο ύφος